

דוכן פעילות בתחום שפה

נושא בשמיטה: הטעמים למצוה, השכר, העונש והערכים הנלמדים מהמצוה לחיי היום יום
דוכן זה מבוסס על הפרקים "שמיטה - מה הטעם?", "שמיטה - השכר המובטח" בספר הלימוד
"נוח ומנוח במושב זנוח".

מהלך הפעילות:

מחלקים את הכיתה ל-4 קבוצות. כל קבוצה - השם שלה הוא אחד הערכים הנלמדים ממצוות השמיטה: בטחון, אמונה, ויתור, התגברות.

משחק מסלול מעגלי - מוקרן על הלוח / מודפס / מוכן בהכנה עצמית על רצפת הכיתה

החיילים - במוקרן על הלוח אפשר לחבר למגנט ציור המבטא את שם הקבוצה, במודפס - חיילי משחק בצבעים שונים, בלוח גדול על רצפת הכיתה התלמידים עצמם יכולים להיות החיילים (נציג מכל קבוצה).

במסלול סמלים שונים:

- מושג** - הרמת כרטיס מושג והסברו מבלי להשתמש במילים מסוימות.
 - משימה** - משימה כלשהי בתחום השפה. (הפקת מידע מטקסטים, סימון מילת המפתח בקטע, חברו פניה למועצה, כתבו מכתב לחקלאי וכדומה. מכיון שהמשחק מוגבל בזמן - יתכן שחלק מהמכתב יהיה כתוב ויצטרכו להשלים רק חלק מהשורות וכדומה..)
 - מילים** - משימות הקשורות למילים.
 - סיסמא** - חיבור סיסמא בת שתי שורות על סמך מידע נתון (טעמי המצוה, שכר, עונש) - לשכבה הבוגרת.
 - הפתעה** - אין סמל הפתעה על הלוח, אלא בכל פעם שלקבוצה יוצא המספר 7 בשתי הקוביות יחד היא מקבלת כרטיס הפתעה.
- כל קבוצה בוחרת נקודת התחלה במסלול ומתחילים לנוע בכיוון השעון. כל קבוצה בתורה זורקת את הקוביה ופועלת בהתאם למקום שבו היא נחתה.
- בסיום השלמה של משימה הקבוצה מקבלת חלק מסיפור. הקבוצות נעות במסלול המעגלי שוב ושוב. כאשר קבוצה משלימה 7 חלקי סיפור (שמקבלת על משימות שביצעה) היא יוצאת מהמשחק של הלוח ועוברת לשלב הבא: לסדר את הסיפור על פי סדר ולתת לו כותרת.
- *אם השלימו את כל המשימות - מחלקים לכל הקבוצות את חלקי הסיפור הנותרים והן מסדרות לפי סדר ונותנות כותרת.

אביזרים נדרשים:

- לוח המסלול - מוקרן / מודפס / בהכנה עצמית על רצפת הכיתה (נספחים)
- חיילים - מודפסים ומחוברים למגנט / חיילי משחק צבעוניים (נספחים)
- שתי קוביות משחק - יש לדאוג להביא
- כרטיסים לסוגי המשימות השונות - לשכבה צעירה / בוגרת (נספחים)

- סיפורים על שמיטה גזורים ל-7 חלקים (נספחים)

את התוצרים הכתובים של התלמידים כדאי לתלות בדוכן הערכים ביריד. כרטיסי המשימות לשכבה הצעירה:

מושג:

- הסבירו את המושג ביטחון בה' עם מילים שמתחילות באותיות ה,ד,ג,ב,א
- הסבירו את המושג הפקר עם מילים שמתחילות באותיות ב,ג,ד,ה,ו,ז,ח
- הסבירו את המושג ויתור באמצעות פנטומימה (ללא מילים)
- הסבירו את המושג התגברות, תוך שימוש במילים "רצון" ו"יצר".
- הסבירו את המושג אמונה באמצעות פנטומימה (ללא מילים)
- הסבירו את המושג מנוחה עם מילים שמתחילות באותיות מ,נ,ס,ע,פ,צ
- הסבירו את המושג שמיטה בעזרת חידה

משימה:

- כתבו מכתב לשבתאי החקלאי ועודדו אותו על מצוות השמיטה שהוא שומר במשך שנה שלמה. במכתב הזכירו לו מהן הברכות שהוא מקבל מה' ותארו את הערכתכם אליו (תנתן תבנית מוכנה למכתב שאינו רשמי, התלמידים יצטרכו להוסיף משפטים ספורים).
- כתבו מכתב לראש המועצה ושכנעו אותו בחשיבות שמירת השמיטה בשדות המושב. במכתב הסבירו לו את התועלת של שמירת השמיטה, את הבטחת ה' למי שישמור שמיטה ואת העונש למי שלא שומר שמיטה (תנתן תבנית מוכנה למכתב רשמי, התלמידים יצטרכו להוסיף משפטים ספורים).
- כתבו ליד כל יחידה חקלאית את השם המתאים בעזרת התרמילון
התשובות על פי סדר: חממה, מקשה / שדה, מטע, גינה, פרדס, כרם, חורשה, ערוגה.
- חברו שלושה משפטים עם המילה "שדה".
- הבעה בעל פה: הציגו דו שיח קצר בין חקלאי שאינו שומר שמיטה לחקלאי ששומר שמיטה.
- השמיטה נקראת "שבת הארץ". אמרו לפחות שני דברים דומים בין שבת לשמיטה.
תשובות אפשריות: שנה שביעית - יום שביעי; מנוחה; הקדשת זמן ללימוד תורה;
מעידות על מלכות ה' על העולם.
- הסבירו את הפסוק במילים שלכם: "וציויתי את ברכתי לכם בשנה השישית ועשת את התבואה לשלוש השנים. וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן".

תשובה: הקב"ה יתן ברכה גדולה ביבול של השנה השישית, כך שהוא יספיק ל-3 שנים.

מילים:

- מצאו עוד 2 מילים נרדפות למילה: שמיטה (תשובות אפשריות: עזיבה, נטישה).
- מצאו לפחות 4 מילים המבטאות איסוף תוצרת העץ (תשובות אפשריות: בציר, מסיק, קציר, גדיד, קטיפ, אסיף).
- מצאו עוד 3 מילים נרדפות למילה: לעבוד (תשובות אפשריות: לעמול, לפעול, להתאמץ).
- מה יוצא דופן ברשימת המילים הבאות: זמירה, זריעה, קצירה, בצירה
- מה יוצא דופן ברשימת המילים הבאות: שבעה, שבע, שבועה, שביעי
- מצאו שלושה חרוזים למילה "חקלאי". חברו משפט הכולל את המילה חקלאי עם לפחות אחד מהחרוזים.
- מה יוצא דופן ברשימת המילים הבאות: זרעים, יבול, גידולים, תוצרת חקלאית.

הפתעה:

- קפצו 4 משבצות קדימה.
- תור נוסף.
- לכו למשבצת "מילים" הקרובה ביותר.
- לכו למשבצת "משימה" הקרובה ביותר.
- לכו למשבצת "מושג" הקרובה ביותר.
- קבלו חלק נוסף של סיפור.
- זרקו שוב קוביה אחת והתקדמו על פי המספר.
- פטור מהמשימה הבאה.

כרטיסי המשימות לשכבה הבוגרת:

מושג:

- הסבירו את המושג ביטחון בה' מבלי להשתמש במילים רע, בטוח, קשה.
- הסבירו את המושג הפקר באמצעות מילים המתחילות באותיות ח,ט,י,כ,ל,מ,נ,ס
- הסבירו את המושג ויתור מבלי להשתמש במילים שני, שלי, קשה.
- הסבירו את המושג התגברות באמצעות מילים המתחילות באותיות א,ב,ג,ד,ה,ו,ז,ח.
- הסבירו את המושג אמונה באמצעות פנטומימה (ללא מילים).
- הסבירו את המושג מנוחה מבלי להשתמש במילים הפסקה, זמן, שנה.
- הסבירו את המושג שמיטה מבלי להשתמש במילים אדמה, חקלאי, שבע.

משימה:

- כתבו מכתב לשבתאי החקלאי ועודדו אותו על מצוות השמיטה שהוא שומר במשך שנה שלמה. במכתב הזכירו לו מהן הברכות שהוא מקבל מה' ותארו את הערכתכם אליו (תנתן תבנית מוכנה למכתב שאינו רשמי, התלמידים יצטרכו להוסיף משפטים ספורים).
- כתבו מכתב לראש המועצה ושכנעו אותו בחשיבות שמירת השמיטה בשדות המושב. במכתב הסבירו לו את התועלת של שמירת השמיטה, את הבטחת ה' למי שישמור שמיטה ואת העונש למי שלא שומר שמיטה (תנתן תבנית מוכנה למכתב רשמי, התלמידים יצטרכו להוסיף משפטים ספורים).
- כתבו ליד כל יחידה חקלאית את השם המתאים בעזרת התרמילון התשובות על פי סדר: חממה, מקשה / שדה, מטע, גינה, פרדס, כרם, חורשה, ערוגה.
- הבעה בעל פה: הציגו דו שיח קצר בין חקלאי שאינו שומר שמיטה לחקלאי ששומר שמיטה.
- השמיטה נקראת "שבת הארץ". אמרו לפחות שלושה דברים דומים בין שבת לשמיטה.
תשובות אפשריות: שנה שביעית - יום שביעי; מנוחה; הקדשת זמן ללימוד תורה; מעידות על מלכות ה' על העולם.
- חברו 3 משפטים עם המילה שדה, עם שלושה מאזכרים שונים.
- כתבו משפט דעה ומשפט עובדה בנוגע למידת הבטחון בה'.
- הסבירו את הפסוק במילים שלכם: "וציויתי את ברכתי לכם בשנה השישית ועשת את התבואה לשלוש השנים. וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן".
תשובה: הקב"ה יתן ברכה גדולה ביבול של השנה השישית, כך שהוא יספיק ל-3 שנים.

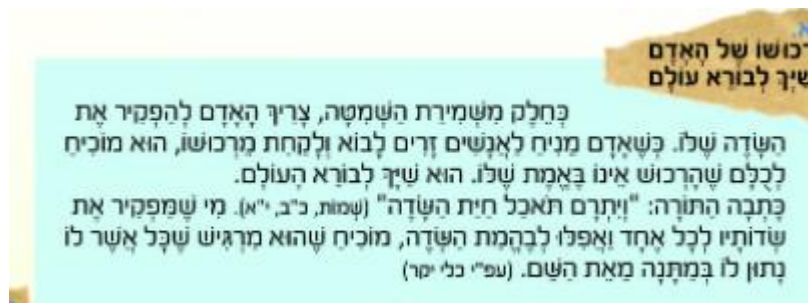
מילים:

- מצאו עוד 2 מילים נרדפות למילה: שמיטה (תשובות אפשריות: עזיבה, נטישה).
- מצאו לפחות 4 מילים המבטאות איסוף תוצרת העץ (תשובות אפשריות: בציר, מסיק, קציר, גדיד, קטיף, אסיף).
- מצאו 3 מילים נרדפות למילה: לעבוד (תשובות אפשריות: לעמול, לפעול, להתאמץ).
- מה יוצא דופן ברשימת המילים הבאות: זמירה, זריעה, קצירה, בצירה
- מצאו שלושה חרוזים למילה "שדה". חברו משפט הכולל את המילה שדה עם לפחות אחד מהחרוזים.
- הוסיפו שם תואר לכל אחת מהמילים הבאות: כרם, ירקות, עציץ, גאולה, יבול, הפסד.
- כתבו לפחות 4 מילים הקשורות לשדה הסמנטי "חקלאות" (תשובות אפשריות: עבודת האדמה, כלי עבודה, שדה, פרדס, יבול...)

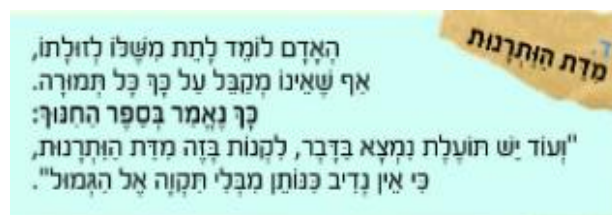
סיסמא:

הערה כללית: לכל קטע התלמידים יחברו סיסמא בת שתי שורות ויכתבו אותה על דף. לאחר מכן הסיסמאות יתלו בדוכן הערכים.

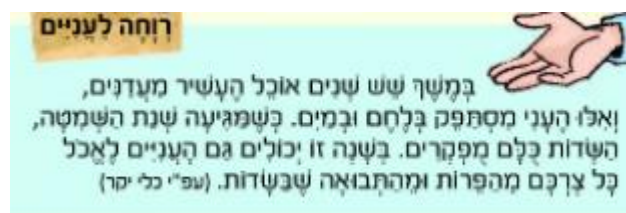
- חברו סיסמא שתביע את התוכן של קטע המידע הבא:

- חברו סיסמא שתביע את התוכן של קטע המידע הבא:

- חברו סיסמא שתביע את התוכן של קטע המידע הבא:

- חברו סיסמא שתביע את התוכן של קטע המידע הבא:

- חברו סיסמא שתביע את התוכן של קטע המידע הבא:

- חברו סיסמא שתביע את התוכן של קטע המידע הבא:

- חברו סיסמא שתביע את התוכן של קטע המידע הבא:

הפתעה:

- קפצו 4 משבצות קדימה.
- תור נוסף.
- לכו למשבצת "מילים" הקרובה ביותר.
- לכו למשבצת "משימה" הקרובה ביותר.
- לכו למשבצת "מושג" הקרובה ביותר.
- קבלו חלק נוסף של סיפור.
- זרקו שוב קוביה אחת והתקדמו על פי המספר.
- פטור מהמשימה הבאה.

